

Populismus – cui prodest?

Byl jsem redakcí požádán o to, abych nějakým způsobem glosoval dnešní nelehkou dobu. Je skutečně obtížná – snad pro všechny. Co je příčinou tohoto stavu? Co se stalo, že v posledních letech jsou lékárníci otloukáni ze všech stran, nikdo je nebere vážně, ve sdělovacích prostředcích jsou ironizováni, dokonce jsou někdy považováni za nebezpečné škůdce a rozumné argumenty nechce nikdo slyšet?

Odpověď není a nemůže být jednoduchá. Anebo je jednoduchá tak, že to až zaráží. Ta jednoduchá odpověď by byla: „Peníze“.

Asi jsem neřekl nic nového a každý to ví. Lékárníci mají v moci značné finanční prostředky, a těch se zkrátka někomu zachtělo. Ten někdo si spočítal, že kdyby nebyli lékárníci, mohly by tyto prostředky být jeho.

Proto vyrukovali s populismem, který nemá za cíl nic jiného než proti nám poštvat (tohoto výrazu používám zcela záměrně) veřejnost, snažit se ukázat naši zbytečnost, neschopnost a především to, že lidem bereme jejich těžce vydělané peníze. Proto, aby se dostali k penězům za léky (které se ale stejně nakonec musejí vydat), neváhají vyhazovat peníze nás všech. Pod rouškou lidumilství a za halasného rozhazování státních prostředků vlastně omezují přístup těch nejvíce nemocných k moderním léčebným metodám. Dochází k negaci toho základního na čem by měla lidská společnost stát – na solidaritě a sounáležitosti. A masy jim tleskají.

A tak, paradoxně, na takový populismus doplácet všichni. Pojišťovny, pacienti, lékaři, lékárníci. Ale kdo si tady vlastně mne ruče, cui prodest?

Jde tady vůbec o zdraví lidí? Tomu nemůže snad věřit ani ten nejnaivnější člověk. Zdraví se stalo prostředkem ne ke spokojenému životu občanů, ale k voličským preferencím lidí, kteří chorobně touží po moci. Je to hanebné, je to nemorální, ale, jak jsme se mohli nedávno přesvědčit, velmi účinné.

Jsmo vůbec schopni se bránit? Jak je možné bránit se populismu. Snad jen populismem ještě větším, ale to slušný člověk přece neudělá.

Co nám zbývá? Nesmíme se dát. Musíme umět lidi přesvědčit, že lékárník je odborník, který toho hodně zná. Ví, je to těžké, když v televizi vystupují lékaři, kteří si dovoří bezostyšně tvrdit, že lékárník nezná vedlejší účinky léků a nezná složení lékové formy (!!). Ale musíme se o to pokoušet. Stále a bez přestání. Náš obor, přestože je lékáren takové množství, vlastně lidé neznají. Oni nevědí, co všechno lékárník ví, v čem všem jim může pomoci. A to je náš veliký úkol. Propagovat farmacii, ukazovat, že lékárník je odborník. Že je víc, než „půlka doktora“, že je doktorem plnohodnotným, ale v poněkud jiné oblasti zdravotnictví. Že jeho znalosti jsou potřebné a stejně užitečné. Musíme přesvědčit lidi (a často také lékaře, bohužel), že ve zdravotnictví existují dvě odvětví – medicína a farmacie. A že tato odvětví jsou rovnocenná a v žádném případě si nekonkurují.

Musíme ukázat, že lékárník je především zdravotnický pracovník, protože veřejnosti je neustále předkládána pouze jeho ekonomická role v našem zdravotnickém systému. Bohužel někteří naši kolegové se takto nechovají, ale myslím si, že se jasně ukázalo, že založit existenci farmaceutického povolání pouze na vyší marže a všelijakých kouzlech s ní, je cestou do pekla. Naše povolání má jinou přidanou hodnotu – široké znalosti v oblasti léků. A to musíme veřejnosti neustále sdělovat, především toho musíme využít.

doc. PharmDr. Alexandr Hrabálek, CSc.

doc. PharmDr. Alexandr Hrabálek, CSc.

děkan FaF UK v Hradci Králové
Heyrovského 1203, 500 05 Hradec Králové
alexandr.hrabalek@faf.cuni.cz